

FOKUS PÅ TRAUMER

Forståelse og behandling av PTSD og komplekse traumer

Molde 14. mars 2013

Sted: Quality Hotell Alexandra

II: Mikail 2005

SUSANNE BANG er dansk psykoterapeut MPF med egen praksis i København. Hun har gennem en stor del av sitt arbeidsliv arbeidet med traumatiserte flyktninger, samt med veiledning og utdanning av flyktingemedarbeidere i England, Norge, Danmark og det tidligere Jugoslavia. Hun utdanner i tillegg veiledere for Dansk Psykoterapeutforening og har bl.a. skrevet boken Rørt, Rammet og Rystet – Norsk Gyldendal 2003. Se for øvrig www.susannebang.dk.

LARS KOBERG CHRISTIANSEN er dansk psykolog med egen praksis i København. Har oprindelig speciale i psykoterapeutisk arbejde med børn og familier. De sidste 25 år især arbejdet med etniske minoriteter, herunder traumatiserede flygtninge. Undervisning og vejledning i Danmark, Norge og det tidligere Jugoslavien. Bøger på dansk om Børns angst, Børn og skilsmisse, samt Psykosocialt arbejde på Balkan.

Sekundært Traumatisk Stress

Sekundært Traumatisk Stress

Denne samlingen kommer til å handle om oss selv, om hva som kan skje på godt og vondt med oss profesjonelle som arbeider med traumatiserte mennesker.

Hva kan skje i det direkte møtet, når vi blir følelsesmessig påvirket av klientens historie og overføring? Det er en stor utfordring å bevare et balansert empatisk ståsted. Tendensen når vi kommer ut av «empatisk balanse» vil ofte være at vi enten *overinvolverer* oss i klienten/saken – eller det motsatte – *distanserer* oss. Når det tverrkulturelle møtet ytterligere utfordrer vår faglige kompetanse og følelsesmessige ståsted blir det ekstra vanskelig å finne balansen.

Hva skjer da med oss når vi gjennom mange møter med flere traumatiserte klienter over tid blir påvirket? Man snakker her om en form for arbeidsrisiko, *Sekundært Traumatisk Stress* – eller Vikarierende Traumatisering. Vi kan her komme til å oppleve noen av de samme symptomene og tilstandene som de traumatiserte selv, og ytterligere kan det skje en indre forandring i hele vår holdning til livet og andre mennesker.

Vi utfører imidlertid også dette arbeidet fordi det beriker oss, gir mening, gjør oss klokere, osv. Arbeidet både gir og tar.

Det er heldigvis virkelig mye vi kan gjøre for å forebygge at arbeidet med traumatiserte klienter utmatt oss for meget. Det dreier seg om en hel pakke av tiltak, fra veiledning til pauser og nærende input.

Sekundært Traumatisk Stress

Av: *Susanne Bang og Lars Koberg Christiansen*

Program 14. mars

08.30 – 09.00	Registrering
09.00 – 09.45	Sekundært Traumatisk Stress – hva er det?
09.45 – 10.00	Pause
10.00 – 10.45	Sekundært Traumatisk Stress Pause – <i>fortsatt</i>
10.45 – 11.00	Pause
11.00 – 12.00	Motoverføringstendenser ved traumer og tverrkulturelt arbeid
12.00 – 13.00	Lunsj og utdeling av kursbevis og godkjenninger
13.00 – 13.45	Hva kan vi gjøre?
13.45 – 14.00	Pause
14.00 – 14.45	Hva kan vi gjøre – <i>fortsatt</i>
14.45 – 15.00	Pause
15.00 – 15.45	Hva kan vi gjøre – <i>fortsatt</i>
15.45 – 16.00	Avslutning

Formen på dagen vil skifte mellom forelesning og øvelser i små grupper.

Programmet vil bli søkt godkjent til diverse spesialistutdanninger.

LITTERATURTIPS:

BOK: «Rørt, rammet og rystet» av Susanne Bang

På denne samling vil ODIN BOK OG PAPIR ha stand, bøker kan kjøpes og/eller bestilles.

Dette er fjerde og siste samling i kursrekken Fokus på traumer på Nordmøre/Romsdal.

Følg RVTS på www.rvts.no eller <http://www.stolav.no/Om-oss/Avdelinger/RVTS-Midt>